כמגע עצמה מה מגע עצמה מממא אדם

לטמא בגדים אף משכבה ומושבה מטמא

אדם לטמא בגדים תגיא כוותיה דרבא

אהרואה 🕪 דם מממאה מעת לעת ומה היא

משמאה משכבות ומושבות אוכלין ומשקין

וכלי חרם המוקף צמיד פתיל ואינה מקולקלת

למנינה יואינה משמאה את בועלה למפרע

ה' עקיבא אומר מממאה את בועלה ואינה

מונה אלא משעה שראתה יהרואה כתם

משמאה למפרע ומה היא משמאה אוכלין

ומשקין משכבות ומושבות וכלי חרם המוקף

צמיד פתיל יומקולקלת למנינה ומטמאה את

בועלה ואינה מונה אלא משעה שראתה

הוזה וזה תולין לא אוכלין ולא שורפין ורבא

אי שמיע ליה מתניתא לימא מתניתא ואי לא

שמיע ליה מתניתא קל וחומר מנא ליה

לעולם שמיע ליה מתניתא ואי ממתניתא הוה

אמינא או אדם או בגדים אבל אדם ובגדים

לא משום הכי קאמר ק"ו אמר רב הונא מעת

לעת שבנדה לקדש אבל לא לתרומה אי

הכי ליתני גבי מעלות כי קתני היכא דאית ליה דררא דמומאה אבל היכא דלית ליה

דררא דמומאה לא קתני מיתיבי מה היא

מממאה אוכלין ומשקין מאי לאו בין דקדש

בין דתרומה לא דקדש תא שמע ירבי יהודה

אומר אף בשעת עברתן מלאכול בתרומה

והוינן בה מאי דהוה הוה אמר רב חסדא לא

נצרכה אלא לתקן שירים שבפניה רב הונא

מתני לישרוף שירים שבידיה שבדקה עצמה

כשיעור וסת ת"ש מעשה ועשה רבי כר"א

לאחר שנזכר אמר כדי הוא ר"א יילסמוך עליו

בשעת

ל א מיי׳ פ״ג מהלכות משכב ומושב הלכ' ח: לב ד מיי׳ פ״ט מהלכות איסורי ביאה הלכה ג: לג ה מיי׳ פ"ג מהלכות משכב

תום' הרא"ש (המשך) החת מדאורייתא וויתא דהוד הונם מו אוריינא דניזא דהגן דהכא לית להו דררא דטומאה אפילו מדרבנן. ויש ספרים דלא גרסי׳ התם מדאורייתא משום ראף קמייתא הוו מדרבנן יאדררה ררחרייחא האדרבה. בבונו ייתא איכא מינייהו דאורייתא כגון צירוף כלי ורביעי בקודש. ומ״מ קאמר דלית להו דררא דטומאה . לפי שמעלות יתירות הם. ורחוקות מטומאה ולא מיסתבו שיהו נוהגות בחולין, ואפי׳ ל״ג התם מדאורייתא ניחא הכא דמעת לעת לית להו דררא דטומאה אפילו כחמש בתרייתא דחומרא יתירא היא בתרייתא דחומרא יתירא היא כדי לעשות סייג. מיהו קשה דהגך ה' בתרייתא לא הוו כחולין שנעשו על טהרת הקודש. ומעת לעת דלית ביה דררא כי הנך הוי אף בחולין שנעשו על טהרת הקודש שנעשו על מהרת הקרדש אדמרינן לקמן קבלה מיניה רב שמואל בר רב יצחק בחולין שנעשו על מהרת הקודש ואמרי' נמי חבריא מדכן בגלילא. ומסתמא לא היו בגיינא. ומטומא לא היו מקדישין דמה צורך להקדיש. ועוד דאין מקדישין בזמן הזה. אלא על טהרת הקודש היו עושין. ועוד קשה דכל הנך דהתם לא היו לתרומה והך י. רהכא דקילא מכולהו איכא יוכא יקיא מכולווו איכא למ״ד אף לתרומה. וי״ל דמעת לעת שכיחא טפי אחמירו ביה רבנן כדי לעשות סייג. ואיכא לשנויי הגך פירכי קמייתא הא דפרכי' הכא לתניה גבי מעלות דפרכי הכא לתניה גבי מערות לאו בהדי חמש בתרייתא דלא דמיא להנהו דהא לא הוו בחולין שנעשו על טהרת הקודש. אלא בהדי ה' קמייתא יהשתא ניחא דהנהו אית להו דררא דטומאה כו מעת לעת חשיב דררא דטומאה טפי מהי משיב דררא דטומאה טפי מהי בתרייתא הלכך הוו כחולין שנעשו על טהרת הקודש: **מאי** לאו בין דקודש בין דתרומה. יאו בן ייקוי טבן ייתוביי. תימה תיקשי ליה מתני׳ דמטמאה מעת לעת מאי לאו בין בקודש בין בתרומה. וי״ל משום דהך ברייתא נחתא לפרושי טפי דקת' אוכלין . ומשקין וגם משכבות ומושבות יכלי חרס וס״ד דאי לא איירי אלא בקודש הוה ליה לפרושי. וא"ת אמאי לא מייתי ליה סייעתא מדתאני פ׳ בא סימן מטמאה עצמה פ' בא סימן מטמאה עצמה וקדשים למפרע פי' עצמה שמקולקלת למנינה וקאמר דרוקא קדשים מטמאה. ורש"י לישנא דעצמה לטהרות הילישנא דעצמה לא משמע כפירוטו. ועוד דפלפי תיקשי מהך ברייתא להך לישנא דאבר בל לא לתרומה. וי"ל לא נקט דוקא קדשים אלא משום רבותא דר׳ שמעון בן . אלעזר דפליג אף בקדשים: שבדקה עצמה כשיעור שבו קון. אותיום. בשלהי פירקין גבי הא אוניום. בשלוף פיז קין גבי הא דבעי מיניה ר' אבא מרב הונא אשה מהו שתבדוק עצמה כשיעור אותיום. לחייב בעלה חטאת. ופריך מי משכחת לה שיעור אותיום והתניא לה שיעור אותיום החוניא איזהו שיעור אותיום כו' אלא מהו שתקנח. ה"ה הכא מצי לאקשויי ולשנויי הכי. א"נ

. התם גבי תשמיש דמסתמא

התם גבי תשמיש דמסתמא לא פירש בקושי. וקיימא לן בסוף פ״ב דשבועות דמשמשת מת בעריות פטור ולא מחייבינן ליה אלא אשעת קישוי הלכך אחר פרישתו באבר מת הוי שיעור אותיום

ואינה מונה אלא משעה שראתה. תימה פשיטא כיון דמקולקלת למנינה משעת כיבוס ואינה יודעת מתי ראתה אם כן לא תוכל לספור ז' ימים ולטבול אלא מיום מליאת הכתם וי"ל דמיירי

שראתה יום אחד או ב' ימים אחר מליאת הכתם וקמ"ל דאינה מונה

מיום מציאת הכתם אלא מיום שראתה דאימר לאו מגופה אתא אלא מעלמא: .וואי ממתניתא ה"א או אדם או בגדים. הקשה השר היכי מצי למימר או אדם או בגדים והא ברייתא דקתני אבימי קתני משכבה ומושבה כמגעה א]והשתא מגעה לא מטמא לא אדם ולא בגדים ואי במגע עלמה מטמאה אדם ובגדים. גי']: אבל היכא דליכא דררא דשומאה

לא קתני. וא"ת ליתני ליה במעלות אחרונות דאמרינן התם (חגיגה דף כא:) חמש קמייתא (נ) אית להו דררא דטומאה דאורייתא איתנהו בין בקדש ובין בחולין שנעשו על טהרת הדש בתרייתה דלית להו דררא דטומאה דאורייתא איתנהו בקדש כו' ס ופי׳ דאית להו דררא דטומאה דאורייתא כלומר שייכי בטומאה הנוהגת בחולין דאורייתא אבל בתרייתא לא שייכי כלל בטומאה דאורייתא הנוהגת בחולין אבל אין לפרש דרישה קתני טומהה דחורייתה וסיפא טומאה דרבנן דהא קתני בקמייתא בגדי אוכלי תרומה מדרם לאוכלי קדש דהוי דרבנן ובבתרייתא נמי קתני לירוף ורביעי בקדש דהוי דאורייתא וי"ל דמעת לעת לית ליה אפילו דררא דטומאה דרבנן וא"ת והא מעת לעת אפילו בחולין טמא כשנעשו על טהרת הקדש כדאמר בסמוך קבלה מיניה רב שמואל ברבי יצחק בחולין שנעשו על טהרת הקדש והנך בתרייתא ליתנהו בחולין שנעשו על טהרת הקדש ואית להו דררא דטומאה טפי כדפרישית וי"ל לפי שרגילות הוא קלת שנעקר הדם לפני ראייתה לכך גזרו רבנן אף בחולין שנעשו על מהרת הקדש ואף לתרומה לאיכא דאמרי ומכל מקום לית להו דררא דטומאה משום דבשעה שעוסקין

בטהרות אין שם ספק טומאה ואין לה להניח ולפרוש מלעסוק בטהרות שאינה יודעת מתי תראה אחרי כן: מאי לאו בין דקדש בין דתרומה. וא"ת ואמאי לא פריך ממתני' דמטמאה מעת לעת ונימא מאי לאו בין דקדש בין דתרומה וי"ל דפריך מהכא משום דנחית לפרושי אוכלין ומשקין והוה ליה לפרושי גם דקדש ואם תאמר ואמאי לא מייתי סייעתא מדתניא בפרק בא סימן (לקמן נג:) דמטמאה עלמה וקדשים למפרע דמשמע קדשים ולא תרומה וקשה לאיכא דאמרי אף לתרומה וי"ל דנקט התם קדשים משום דרשב"א פליג התם אף בקדשים: בשבדקה עצמה כשיעור ופת. לאו בדיקה לגמרי קאמר דבדיקה הויח לחורין ולסדקין כדאמר פרק כל היד (לקמן דף יד:) דהויא טפי משיעור וסת אלא כלומר קנחה עלמה והוה מלי למימר בדיקה ממש לחלות דאפילו אחר זמן הוי ספיקא דאורייתא דמחייב לקמן בכל היד (שם) אשם תלוי ואפילו למאן דפטר היינו משום דבעי חתיכה משתי חתיכות אבל ספיהא דאורייתא משוי לה אלא דניחא ליה למנקט שיעור וסת ולשרוף (הג"ה. אף ברה"ר דבשמעתין של פרוזדור מוכיח דאין חילוק בין רה״ר לרה״י לטומאה דאתא מגופה) אבל לאחר זמן אע"ג דהוה ספק דאורייתא אין שורפין כדאמר בשמעתין דפרוזדור ולקמן בפרק האשה (דף ס:) אמרינן כל שבעלה באשם תלוי טהרותיו תלויות וכל שבעלה בחטאת טהרותיו טמאות ואיכא דאמרי כל שבעלה בחטאת טהרותיו תלויות אבל טמאות לא הוו:

טהרות של לילה כו': ומשנינן רב הונא מחני. להא דרבי יהודה שבדיקה זו באה לשרוף שירים שבידיה אם תמלא טמאה חשרפם

וכגון שבודקת עלמה לאחר עברתה לאלתר: **כשיעור וסת.** מיד סמוך לנגיעה בדיקה דאם חמלא טמאה ודאי בשעת נגיעה נמי טמאה היתה דאפילו חולין נמי מטמו. ומלריך לה ר' יהודה בדיקה לתרומה כשיעור וסת כי היכי דלא חיכול תרומה טמאה לאחר זמן אבל לחקן לא סבירא ליה לרב הונא דכל כמה דלא בדקה מיחקנא וקיימא דטומאת מפרע לא גזור ביה רבנן: [**כשיעור] וסת**. מפרש בפ"ב (לקמן יד:) משל לשמש ועד שעומדין בלד המשקוף ביליאת השמש נכנס העד ולשון וסת היינו מיד: מעשה ועשה רבי כר' אליעור. באשה ילדה שעברו עליה שלש עונות של שלשים יום שלא ראתה ואמר רבי אליעור במתניתין (לקמן 1:) כל אשה שעברו עליה שלש עונות דיה שעתה ופליגי רבנן עליה דאין דיה שעתה אלא שעברו עליה ג' עונות מחמת זקנה סמוך לזקנתה: לאחר שנוכר. שלא יפה עשה:

כמגע עלמה. כנגיעת עלמה. כלומר אדם הנוגע במשכבה בחוך מעת לעת כאילו נוגע בבשר נדה עלמה שהוא ובגדים שעליו טמאים דכתיב (ויקרא טו) וכל הנוגע בה יטמא ותניא בתורת כהניסף יכול לא יהא הנוגע בה מטמא בגדים במגע קל וחומר אם משכבה מטמא

אדם לטמא בגדים היא עלמה לא כל שכן אם כן למה נאמר כל הנוגע בה יטמא שאינו חוזר ומטמא אדם וכלי חרם: אף משכנה. בתוך מעת לעת: הרוחה לחם מטמחה למפרע. עד שעת כיבוסו של חלוק זה שכבסה קודם לבישה זו: וכלי חרם המוקף כו'. כלומר אפילו הוא מוקף למיד פתיל שאי אפשר ליגע בתוכו מטמאה אותו בהיסט שהזב והנדה מטמאין כלי חרס בהיסט מה שאין כן בשאר טמאין דכתיב (שם) וכלי חרם אשר יגע בו הזב ישבר ותניה בתורת כהנים (יכול יטמא הוב כלי חרם מאחוריו במגע נאמר כאן בו ונאמר להלן" וכלי חרם אשר תבושל בו ישבר מה להלן מאוירו אף כאן מאוירו אם כן מה ת"ל אשר יגע בו והלא אויר כלי חרס טמא בלא נגיעה כדהיימא לו בהכל שוחטין (חולין כד:) תוכוח אע"פ שלא נגע בו אלא איזהו מגעו שהוא ככולו הוי אומר זה היסטו: ש מקולקלת למנינה. אבדה פתח נדותה שאילו היתה יודעת יום ראייתה תהא סופרת (כ) אם תראה לאחר שבעה שומרת יום כנגד יום ואם מראה ג' תהא זבה אבל עכשיו שאינה יודעת יום ראייתה אינה יודעת אימתי היא בתוך י"א יום שבין נדה לנדה והרי היא טועה: ואינה מקולקלת למנינה. דהא ודאי מהשתא הויא פתח נדותה וליום שמיני לראייתה יתחילו י"א יום שבין נדה לנדה ורבנן לא גזור מעת לעת אלא לטהרות אבל גבי כתמים לא ידעינן אימת נפיק מינה ואינה מונה שבעה ימים דקודם טבילה אלא משעה שראתה וכן בכתם לסוף ז' ימים טובלת וטהורה אבל פתח

נדותה לידע אימת מתחילין ימי זיבה אבדה יי עד שתשב ז' נקיים כדתניא בערכין (דף ת.): ורבא. דפשיטא ליה בכלי חרס לעיל [ד:] וגמר משכבות מכלי חרם מאי שנא דפשיטא ליה בכלי חרם טפי ממשכב: אי שמיע ליה הא מחניתא. דקתני כלי חרם לימא מתניתא וליפשוט מינה משכבה להדיא: ואי לא שמיע ליה מחניחא קל וחומר מנא ליה. מכלי חרם הא כלי חרם אכתי לא קאמר ליה: אי ממתניתא הוי אמינא. למשכבות דקתני לטמא אדם או בגדים: אבל אדם ובגדים. שהאדם יטמא בגדיו שלא נגעו במשכבות אימא לא קמ"ל קל וחומר מכלי חרם וה"ק ומה כלי חרם שניצול באהל המת אינו ניצול במעת לעת שבנדה מלטמא בהיסט כאילו ניסט מנדה עלמה משכבות שאין נצולין באהל המת אינו דין שאין נצולין במעת לעת שבנדה מלטמא כמשכב נדה גמורה: גבי מעלות. בפרק חומר בקדש (חגיגה כ:): מעת לעת ליכא דררא דטומאה דהשתא הוא דחואי אלא גזירה בעלמא הוא: מה היא מטמאה. היינו ברייתא דלעיל: לא דקדש. כגון שמן דמנחות ויין דנסכים: אף נשעת עברתן. מתניתין היא (לקמן ד׳ יא.) אף בשעה שהם מסתלקות ומסיימות לאכול תרומה לריכות לבדוק: לחקן שירים שבפניה. שנגעה בהם ומהניא לה הך בדיקה שאם תמנא עכשיו טהורה לכשתבדוק ערבית כמשפטה ותמנא טמאה לא תטמא למפרע אלא עד שעת בדיקתה ולא תהא התרומה בכלל טומאה דמפרע שהרי בדקה לאחר העברתה. אלמא טומאת מפרע לתרומה נמי גזור: לחקן. דומיא דלהכשיר דאמר לעיל [ד:] שחרית להכשיר

 לקמן יד.], כ) לקמן יא.,
ג לקמן יו.,
ג לקמן יו.
נ בכרסת ט. וש"כן, כ) [מלורע
דובים פרשה דן, ו) [שם פרשה ג., ו) [ויקרא ון, מ) [שם יא], ע) ול"ל אחר ד"ה ואינה מקולקלמ], י) גי׳ רש״א עד מקולקלמ], י) גי׳ רש״א עד שתשב שבעה עשר נקיים ע״ש, כ) בלאו האי פירושא ה״מ הקשות וע"ש בתוס' שכתבו פי. ב זה בדיבור בפני עלמו מהר"מ,

הגהות הב"ח

(א) גמ' תניא כותיה דרבא הרואה כתם מטמאה למפרע מה היא מטמאה אוכליו וכו׳ ומה הים מעונהה מוכנין וכרי אלא משעה שראתה הרואה דם מטמאה מעל"ע ומה היא מטמאה משכבות וכו' אלא משעה מחלחה חום חול מנמ משעה מחלחה חום חול מ כל"ל: (2) רש"י ד"ה מקולקלת וכו' מהא סופרת שבעה ואם מראה: (4) תום' ד"ה אבל וכו' קמייתא דאית להו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' (גי') ד"ה ואי ממתני וכר והשתא מגע כלי דמעל"ע לא מטמאה וכו׳. כצ״ל:

מוסף רש"י

י עקיבא אומר מטמאה את בועלה. למפרע כל מעת לעת, כשם שגזרו שמטמחה טהרות מעת לעת למפרע ויוחא ור"ט למטמיה דאמר כל מטח ו) ליע נטענהי זמנה כל מעת לעת מטמאה את בועלה מספק טומאת שבעה (לקחן יד). מעשה ועשה רבי כר"א. וטיהר אף בילדה שעברו עליה ג׳ עונות (ערובין מו.). לאחר שנזכר. עלא יפה הורה (לקמן שבובר. שנס יפה הורה (דקמן ה) אחר שנוכר משמע דנוכר דלאו שפיר עביד (ערובין שם).

תום' הרא"ש

תניא כותיה דרבא. דפשטא דברייתא משמע דמשכבות ומושבות אף לטמא אדם וכלים ומושבות אף לטמא אדם וכלים אף על גב דלקמן דחי לה או אדם או בגדים: ואינה מונה אלא משעה שראתה. אע"ג דת"ק אינה מקולקלת קאמר לר' עקיבא איצטריך דאמר מטמאה את בועלה וט"ד נמי הטשאה את בועלה וס״ד נמי דמקולקלת: ו**מממאה** את בועלה. גר׳ ול״ג למפרע. דלקמן פ״ב תנן ומודים חכמים לר׳ עקיבא ברואה כתם . שמטמאה את בועלה ופליגי רנמרא דר ושמואל אי למפרט בגמו א דב ושמואל אי למפו ע אי להבא ומסתמא רבנן דהכא זיינו רבנן דהתם: **ואינה** מונה אלא משעה שראתה. אע"ג דמקולקלת למנינה לחומרא . מ״מ ימי נדותה אינה מונה אלא מ"מילהי נודוה אינהי מונה אלא משעה שראה ומילתא דפשיטא היא: אי ^{(†}) מתניתא קאמר משכבה ומושבה כמגעה וממה נפשך לא מצי למימר א אדם או בגדים דאי כמגעה לא אדם או בגדים דאי כמגעה לא אדם או בגדים דאי כמגעה לא מטמא אלא אוכלין ומשקין ואי כמגע עצמה אדם ובגדים ליטמא. ותירץ רבינו מאיר דסר"א דהא דקאמר כמגעה היינו דהוי אב הטומאה כמגע עצמה ולא ראשון. ומי׳ לאו לגמרי כמגע עצמה דאילו התם לגמור כמגע עצמורו אילו דוום לטמא אדם לטמא בגדים. ואילו הכא או אדם או בגדים. דאין סברא להחמיר כל כך במעת לעת כמשכב נדה במעת לעת כמשכב נדה גמורה: דלית ליה דררא דטומאה לא קתני. תימה דהא אמרינן בפרק חומר בקודש דעשר מעלות שנו כאן, חמש מעלות בתרייתא דלית להו יררא דטומאה. לקודש אבל לא לחולין שנעשו על טהרת הקודש. וא"כ ליתנייה גבי אחרונות דלית להו דררא דטומאה ויש ספרים דגרסי